

доступу : www.nbuv.gov.ua/portal/. Якість економічної освіти та шляхи її підвищення у контексті сучасних глобалізаційних процесів.

9. Селезнева Н. А. Размышления о качестве образования: международный аспект / Н. А. Селезнева // Высшее образование сегодня. – 2004. – № 4. – С. 35-44.
10. Статистичний бюлетень за січень 2008 р. – 2008. – № 2. – С. 112-115.
11. Тоффлер О. Создание новой цивилизации: Политика третьей волны : электронный ресурс / О. Тоффлер, Х. Тоффлер ; пер. с англ. – Режим доступа : <http://www.freenet.bishkek.su/jomal/n5>, свободный. Создание новой цивилизации: Политика третьей волны.
12. Фрідмен Т. Лексус і оливкове дерево. Зрозуміти глобалізацію / Т. Фрідмен ; пер. з англ. – Львів : Б.В., 2002. – 624 с.
13. Хохлов М. Глобалізація економіки в ракурсі еволюції відносин власності / М. Хохлов // Економіка України. – 2004. – № 2. – С. 65-72.

АНДРУШКЕВИЧ Ф. Г. Розвиток освіти в системі глобалізаційних змін сучасного світу.

У статті аналізуються процеси глобалізації, як провідні тенденції сучасного світу. Доведено, що на освіту як важливий соціальний інститут впливає головних три виміри глобалізації – політичний, економічний, культурний. Зазначені аспекти глобалізації ставлять нові виклики перед національною освітньою системою України, які стають можливістю для розвитку держави в цілому, посиленню його позицій на глобальній арені.

Ключові слова: глобалізація, глобалізаційні зміни, освіта, освітня система, національна освіта.

ANDRUSHKEVICH F. G. Development of education is in the system of globalizaciynikh changes of the suchanogo world.

In the article analyzed the processes of globalization as the leading trends of the modern world. It is proved that the main three dimensions of globalization -political, economic and cultural, affects to the education as an important social institution. These aspects of globalization put the new challenges to the national educational system of Ukraine which give opportunities for national development on the global arena.

Keywords: globalization, globalization changes, education, educational system, national education.

**Арістова Н. О.
Міжнародний Соломонів університет**

**ВИВЧЕННЯ МОТИВІВ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СТУДЕНТІВ
СУЧАСНИХ ВИЩИХ НЕЛІНГВІСТИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ**

Стаття присвячена проблемі вивчення мотивів навчальної діяльності у студентів сучасних вищих нелінгвістичних навчальних закладів. У статті розглядається співвідношення внутрішніх та зовнішніх мотивів учіння, які впливають на ефективність навчання сучасних студентів.

Ключові слова: мотив, мотивація, ієрархія мотивів.

Стратегічним завданням державної політики нашої країни є вихід освіти, набутої в Україні, на ринок світових освітніх послуг, поглиблення міжнародного співробітництва, розширення участі навчальних закладів,

педагогів, студентів у проектах міжнародних організацій та співтовариств, в освітніх та наукових обмінах, стажуванні й навчанні за кордоном та проведенні спільних наукових досліджень. Тому, цілком зрозуміло, що саме в наш час соціальне замовлення висуває нові вимоги до навчально-виховного процесу вищих навчальних закладів, метою яких є формування та розвиток творчої, соціально адаптованої особистості, готової до продуктивної діяльності в умовах ринкового економічного суспільства. Вище зазначена мета може бути досягнута за умови вивчення потребо-мотиваційної сфери студентів.

Врахування педагогом психофізичних особливостей студентів, та вивчення потребо-мотиваційної сфери особистості сприяє, перш за все, ефективному розв'язанню відповідних професійних завдань, по-друге, ефективності підготовки майбутніх спеціалістів у різних галузях. Звідси витікає, що навчально-педагогічний процес у вищих навчальних закладах повинен визначатися не тільки і не стільки змістом навчальних занять, а, перш за все, мотиваційною установкою суб'єкта навчання на оволодіння глибокими знаннями, уміннями та навичками, отримання інтелектуального задоволення від процесу навчання, становлення суб'єкта навчання як особистості та формування у нього якостей до самоосвіти. Викладачі вищих навчальних закладів стверджують, що за наявності спонукального мотиву до навчальної діяльності зусилля студентів стають більш ефективними та послідовними. А негативна мотивація учіння не дає змоги студентам у повній мірі проявити свої потенційні можливості. Таким чином, проблема вивчення мотивів навчальної діяльності у студентів вищих нелінгвістичних навчальних закладів, що розглядається в нашому дослідженні, набуває особливої актуальності.

Теоретичні розробки з цієї проблеми у вітчизняній та зарубіжній педагогічній науці розкриваються у наукових працях, присвячених вивченню природи мотивів (В. Г. Асєєв [3], Є. П. Ільїн [5] та ін.), їх зв'язку з психічними процесами, емоціями та почуттями, індивідуальними особливостями суб'єктів учіння (М. І. Алексєєва [1], К. О. Альбуханова-Славська [2], В. С. Мерлін [14] та ін.). Обґрунтувалася необхідність та робилися спроби дослідити шляхи і методи формування мотивів навчальної діяльності (М. І. Алексєєва [1], А. К. Маркова [12], М. І. Якобсон [17] та ін.); розглядалися та досліджувалися оптимальні педагогічні умови формування пізнавальних мотивів на різних етапах навчання (А. К. Маркова [12], Т. Шаповал [16], М. І. Якобсон [17] та ін.). Дослідженню мотиваційного компонента навчальної діяльності студентів та вивченню засобів його формування присвячені роботи Т. І. Левченко [10], І. Б. Красноголової [9], В. М. Клачка [6], П. Я. Козика [8] та ін.

Розглянемо ті з них, що мають відношення до нашого дослідження. Так,

на основі класифікації, запропонованої російським вченим П. М. Якобсоном [17], М. В. Матюхіна [13] виділяє дві групи мотивів, які, у свою чергу, поділяються на підгрупи: мотиви, закладені у навчальну діяльність та пов'язані з її прямим продуктом, та мотиви, які знаходяться поза навчальною діяльністю. Перша група мотивів поділяється на дві підгрупи мотивів: мотиви, пов'язані зі змістом навчання, та мотиви, пов'язані з самим процесом навчання. У першому випадку учень прагне пізнавати нові факти, оволодівати новими знаннями, а у другому – учень бажає проявити інтелектуальну активність.

Друга група мотивів складається з трьох підгруп. До першої підгрупи належать широкі соціальні мотиви: мотиви обов'язку та відповідальності перед суспільством; мотиви самовизначення та самовдосконалення.

До другої підгрупи належать вузько особистісні мотиви: учні бажають отримати схвалення з боку вчителів, батьків, бажають отримати хороші оцінки та бути першими.

До третьої підгрупи належать негативні мотиви – прагнення уникнути неприємностей, які можуть виникнути з боку батьків, учителів, якщо учень не буде добре вчитися.

Т. Шаповал [16], досліджуючи проблему розвитку індивідуальності й мотивів учіння, виділяє такі чотири групи мотивів:

1. Мотиви досягнення, що зумовлюють активність, спрямовану на досягнення високих результатів діяльності та задовольняється через усвідомлення успішності діяльності.

2. Пізнавальні мотиви, які породжують діяльність, спрямовану на здобуття нових знань, розуміння певних явищ, реалізація яких пов'язана з усвідомленням відчуття задоволення від відкриття чогось нового, раніше невідомого.

3. Навчальні мотиви, які сприяють діяльності, спрямованій на вдосконалення способів учіння. Мотив задовольняється через усвідомлення того, що нові способи учіння уже засвоєно.

4. Навчально-професійні мотиви, що породжують діяльність, спрямовану на формування у людині якостей, необхідних для майбутньої професійної сфери.

Дещо по-іншому до класифікації мотивів навчання підходять такі вчені, як О. М. Леонтьєв [11] і С. Л. Рубінштейн [15], які поділяють їх на внутрішні та зовнішні.

Внутрішні мотиви – це мотиви, які походять із предмету мислення, а зовнішні – це мотиви, які походять від зовнішніх особистих утворень (престижність, самоствердження і т.ін.). Внутрішні мотиви безпосередньо пов'язані з процесом і результатами учіння: бажання пізнати нові факти, оволодіти знаннями, способами дій, захопленість процесом учіння тощо.

Зовнішні мотиви безпосередньо не стосуються змісту, процесу та результатів навчальної діяльності. До них належать: бажання стати високопрофесійним фахівцем, почуття обов'язку, прагнення утвердитися серед товаришів, бажання уникнути неприємностей, прагнення продемонструвати свої можливості, почуття власної гідності, прагнення отримувати високі оцінки та уникати негативних, небажання виглядати гіршим за інших, розуміння значення навчання для майбутнього життя.

Група зовнішніх мотивів учіння якісно неоднорідна. Серед них окремо виділяються: широко та вузько соціальні мотиви; мотиви самовизначення та самовдосконалення, мотиви соціального співробітництва, спілкування з іншими людьми в ході навчання. Крім того, всі зовнішні мотиви навчальної діяльності, залежно від їхньої емоційної модальності, можна поділити на позитивні та негативні. Одні надають навчальній діяльності змісту досягнення важливих, бажаних для суб'єктів навчання цілей, а інші надають учінню зміст уникнення певних неприємностей та покарань.

Таким чином, результати аналізу праць вітчизняних та зарубіжних вчених і власний пошук дають змогу стверджувати, що мотивація учіння – це певна система зовнішніх та внутрішніх мотивів учіння, ієрархія та взаємодія яких складається під впливом педагогічних умов; має багаторівневу структуру, рівні сформованості якої можна оцінити за визначеними критеріями та показниками, що відображають ставлення суб'єктів навчання до предмету, який вони вивчають, та формування якої проходить послідовні етапи. Тобто, навчальна діяльність, як і будь-який інший багатовекторний вид діяльності, формується не одним, а багатьма мотивами, які утворюють певну ієрархічну структуру і взаємодію між собою. Одні з них постають як кінцеві цілі і надають діяльності особистісного змісту, а інші мають лише тимчасове, ситуативне значення і постають як проміжні цілі діяльності.

Тобто, для успішної навчальної діяльності студентів сучасних вищих нелінгвістичних закладів освіти необхідна сукупність деяких мотивів, які б впливали на ефективність процесу навчання. Разом з тим, аналіз практичної діяльності викладачів вищих нелінгвістичних навчальних закладів (В. М. Клачко [6], П. Я. Козик [8], І. Б. Красногорова [9], Т. І. Левченко [10]) свідчить, що у більшості студентів вищих нелінгвістичних навчальних закладів недостатньо сформоване позитивне ставлення до навчання, відсутнє розуміння зв'язку між отриманими знаннями та майбутньою професійною діяльністю, що негативно позначається на результатах навчання.

Тому головна **мета статті** – вивчити мотиви, які спонукають студентів сучасних вищих нелінгвістичних навчальних закладів до ефективного навчання.

Для досягнення мети нами був проведений педагогічний експеримент,

об'єктом якого стали 109 студентів першого та другого курсів комп'ютерного, юридичного та економічного факультетів Міжнародного Соломонового університету, Національного авіаційного університету (Гуманітарний інститут, факультет психології та соціології) міжуніверситетського медико-інженерного факультету Національного технічного університету України "КПІ".

З метою виявлення співвідношення внутрішніх та зовнішніх мотивів учіння, які впливають на ефективність навчання студентів сучасних вищих нелінгвістичних навчальних закладів, нами було проведено анкетне опитування, згідно з яким студентам необхідно було оцінити мотиви навчальної діяльності за 7-бальною шкалою, де сім – найбільш вагомий для студентів мотив навчальної діяльності, а 1 – найменш вагомий (відповідно до шкали оцінювання А. А. Реана та В. А. Якуніна).

Узагальнені результати цього педагогічного експерименту відображено у таблиці 1.

Таблиця 1

Ієрархічне положення мотивів учіння

<i>№</i>	<i>Внутрішні та зовнішні мотиви учіння</i>	<i>Кількість балів</i>	<i>Місце</i>
1	Стати висококваліфікованим спеціалістом	4,23	13
2	Отримати диплом	6,34	1
3	Успішно продовжити навчання на наступних курсах	4,90	7
4	Успішно навчатися, скласти екзамени на "добре" та "відмінно"	4,89	8
5	Постійно отримувати стипендію	3,09	16
6	Отримати глибокі та якісні знання	4,42	12
7	Бути постійно готовим до наступних занять	4,50	11
8	Не запускати предмети навчального курсу	6,07	2
9	Не відставати від однокурсників	5,27	5
10	Забезпечити успішність майбутньої професійної діяльності	4,56	10
11	Виконувати педагогічні вимоги	5,94	4
12	Досягти поваги викладачів	4,70	9
13	Бути прикладом для однокурсників	3,72	14
14	Досягти схвалення оточуючих та батьків	5,07	6
15	Уникнення осудження та покарання за погане навчання	6,04	3
16	Отримати інтелектуальне задоволення	3,13	15

Результати експерименту дали змогу нам визначити співвідношення зовнішніх та внутрішніх мотивів навчальної діяльності, які впливають на ефективність навчання студентів сучасних вищих нелінгвістичних навчальних закладів, і побудувати гістограму ступеня їх впливу (рис. 1).

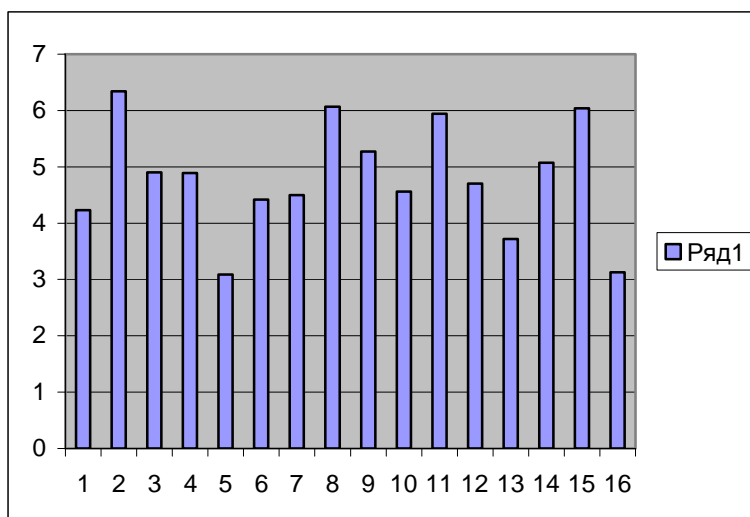

Рис. 1. Розподіл ієрархічного положення зовнішніх та внутрішніх мотивів навчальної діяльності

Аналіз отриманих фактичних матеріалів показує, що ієрархічне розміщення мотиваційних факторів таке:

- Мотив учіння “отримати диплом” із середнім балом 6,34 зайняв перше місце в ієрархічному положенні зовнішніх та внутрішніх мотивів навчальної діяльності. 90,6% сучасних студентів, які брали участь у проведеному опитуванні, вважають, що без отримання вищої освіти на сучасному ринку праці важко знайти необхідну роботу. Студенти стверджують, що потенційні роботодавці розглядають диплом з різних точок зору. По-перше, як підтвердження отриманої кваліфікації за спеціальністю. По-друге, як показник уміння працювати і досягати поставлених цілей.

- “Не запускати предмети навчального курсу” знаходиться на другому місці із середнім балом 6,07. 86,7% студентів, які навчаються на I та II курсах, розуміють необхідність відвідування практичних та лекційних занять, а також систематичного виконання домашнього завдання.

- Мотив учіння “уникнення осуду та покарання за погане навчання” отримав 6,04 бали і зайняв третє місце ієрархічному положенні мотивів. Цей мотив безпосередньо не стосується змісту, процесу та результатів навчальної діяльності. Цей мотив свідчить про те, що для 86,3% студентів, які брали участь у педагогічному експерименті, у процесі навчання значення набувають не пізнавальні потреби, а інші, ситуативного характеру, до яких і належить цей мотив. З другого боку, деякі студенти діють дуже дисципліновано, розраховуючи не тільки на заохочення, а й на уникнення покарання.

- Четверте місце із середнім балом 5,94 у ієрархічному положенні мотивів учіння займає мотив “виконувати педагогічні вимоги”. Тобто, проведене опитування показує, що 84,9% студентів I та II курсів намагаються

виконувати педагогічні умови.

Особливо важливо, щоб викладачі вищої школи розвивали у студентів мотиви обов'язку і відповідальності в навчанні. У такому разі студенти намагатимуться перемогти всі ймовірні труднощі, відчуватимуть радість від цих перемог, навіть з тих предметів, до яких не мають безпосереднього інтересу. Це і може бути досягнуто за допомогою формування у студентів мотивів обов'язку та відповідальності.

- Мотив учіння “не відставати від однокурсників”, із середнім балом 5,27 зайняв п'яте місце у ієрархічному положенні. Тобто, 75,3% всіх опитаних бажають не відставати від своїх однокурсників. Це можна пояснити тим, що на діяльність кожної людини впливає соціальне середовище і, перш за все, соціальне спілкування. Соціальне буття людини передбачає не тільки ставлення її до предметного світу, а й до людей, з якими вона вступає у певні стосунки. Для студентів спілкування є дуже важливою сферою їхнього життя. Від того, як проходить процес спілкування з товаришами, часто залежить самопочуття студента, його ставлення до навчання та студентської групи.

- На шостому місці в ієрархічному положенні зовнішніх та внутрішніх мотивів учіння знаходиться мотив уміння “досягти схвалення оточуючих та батьків” із середнім балом 5,07. 72,4% всіх опитаних студентів вважають, що для них схвалення з боку батьків є необхідною умовою успішного навчання.

- 70% студентів, які брали участь у опитуванні, вважають важливим “успішно продовжити навчання на наступних курсах”. Цей мотив знаходиться на сьомому місці у ієрархії навчання із середнім балом 4,90. А такий мотив учіння, як “успішно навчатися, скласти екзамени на добре та відмінно”, отримав 4,89 бали у ієрархічному положенні зовнішніх та внутрішніх мотивів учіння та зайняв восьме місце.

- Такий мотив учіння, як “досягти поваги викладачів”, знаходиться на дев'ятому місці в ієрархічному положенні мотивів із середнім балом 4,70.

Як показує проведене опитування, 67,1% студентів вважають, що викладач має виявляти належну повагу до них незалежно від їхньої функціональної спроможності. Багатьом студентам хочеться жити з відчуттям своєї сили, впевненості, бути переконаними, що їхня точка зору чогось варта. У цьому випадку повага викладача є необхідною умовою навчальної діяльності. Для того щоб виявити повагу до своїх студентів, викладач має бути уважним до їхніх висловлювань, створити зрозуміле і прогнозоване навчальне середовище, бути емоційно стриманим і справедливим в оцінці їхніх знань та досягнень.

- На десятому місці в ієрархічному положенні зовнішніх та внутрішніх мотивів учіння знаходиться такий мотив, як “забезпечити успішність майбутньої професійної діяльності”, із середнім балом 4,56.

• Одинадцяте місце у ієрархічному положенні займає такий мотив учіння, як “бути постійно готовим до наступних занять”. Середній бал цього мотиву учіння – 4,50. Тобто, тільки 64,3% студентів вважають, що для успішного навчання у вищому навчальному закладі їм необхідно бути постійно готовими до наступних занять.

• Мотив учіння “отримання глибоких та якісних знань” знаходиться на дванадцятому місці у студентів із середнім балом 4,42. Це пояснюється тим, що тільки у 63,1% студентів отримання глибоких та якісних знань асоціюється з високою професійною кваліфікацією.

• Спираючись на результати проведеного анкетування, можна зробити висновок, що такий мотив учіння, як “стати висококваліфікованим спеціалістом”, зайняв лише тринадцяте місце у студентів вищих нелінгвістичних навчальних закладів із середнім балом 4,23 це 60,4%.

Тринадцяте місце у ієрархічному положенні мотивів учіння можна пояснити тим, що професійна спрямованість кожної окремої особистості, яка передбачає розуміння та прийняття цілей майбутньої професійної діяльності, позитивне ставлення до неї, задоволення матеріальних та духовних потреб, бажання удосконалювати свою професійну підготовку формується під впливом профілюючих та інших дисциплін за весь час навчання у вищих нелінгвістичних навчальних закладах і свідчить про низький рівень значимості соціальних мотивів досягнення серед студентів I та II курсів.

• “Бути прикладом для однокурсників” отримав 3,72 бали у студентів, зайнявши чотирнадцяте місце. Як показало опитування, тільки 53,1% студентів хотіли б бути прикладом для своїх однокурсників.

• “Отримати інтелектуальне задоволення” знаходиться на п'ятнадцятому місці в ієрархічному положенні зовнішніх та внутрішніх мотивів учіння із середнім балом 3,13. Як показує наше дослідження, кількість студентів, які одержують задоволення від процесу навчання, невелика.

• “Постійно отримувати стипендію” знаходиться на шістнадцятому місці з середнім балом 3,09. Шістнадцяте місце свідчить про те, що більша кількість студентів навчається за контрактом і не отримує стипендію. Тому, для 44,1% сучасних студентів цей мотив навчальної діяльності не є актуальним.

Результати нашого педагогічного експерименту показали, що до мотивів, які спонукають студентів вищих нелінгвістичних навчальних закладів до ефективного навчання, у першу чергу, слід віднести:

1. Отримати диплом.
2. Не запускати предмети навчального курсу.
3. Уникнення осудження та покарання за погане навчання.

4. Виконувати педагогічні вимоги.
5. Не відставати від однокурсників.

Таким чином, проведені дослідження показали, що отримання інтелектуального задоволення, отримання глибоких та якісних знань, бажання стати висококваліфікованим спеціалістом не є першочерговими в загальному арсеналі мотивів навчальної діяльності, які впливають на ефективність навчання на сучасному етапі. Мотив отримання диплому про вищу освіту є більш вагомий, ніж отримання ґрунтовних знань. Тобто, для сучасних студентів, які навчаються у вищих нелінгвістичних навчальних закладах, пізнавальні мотиви не є провідними.

Використана література:

1. *Алексеева М. И.* Мотивы навчання учнів: Посібник для вчителів / Майя Іванівна Алексеева. – К. : Радянська школа, 1974. – 117 с.
2. *Альбуханова-Славская К. А.* Деятельность и психология личности / К. А. Альбуханова-Славская. – М. : Наука, 1980. – 335 с.
3. *Асеев В. А.* Оптимизация методов образования и их инноваций [Электронный ресурс] / В. А. Асеев // Инновации и образование. – 2003. – В. 29. – С. 31-38. – Режим доступа к журналу : <http://anthropology.ru/ry/texts/aseev/educinnov-04.html>.
4. *Богословский В. В.* Мотивы и их место в развитии личности школьника // Психология воспитания школьника: статьи / Владимир Васильевич Богословский. – Л. : ЛГПИ им. А. И. Герцена, 1974. – С. 33-50.
5. *Ильин Е. П.* Мотивация и мотивы / Е. П. Ильин. – СПб. : Издательство “Питер”, 2000. – 512 с.
6. *Клачко В. М.* Формування мотивації учбової діяльності у курсантів вищих військових навчальних закладів: автореф. дис. ... канд. пед. наук : 20.02.02 “Військова педагогіка та психологія” / В. М. Клачко. – Хмельницький, 1999. – 18 с.
7. *Ковалев В. И.* Мотивы поведения и деятельности / В. И. Ковалев ; [отв. ред. А. А. Бодалев]. – М. : Наука, 1988. – 191 с.
8. *Козик П. Я.* Исследование мотивационных предпосылок изучения иностранного языка студентами неязыкового вуза. На материале немецкого языка : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 “Методика преподавания иностранных языков” / П. Я. Козик. – Минск, 1976. – 24 с.
9. *Красноголова И. Б.* Формування мотивів учіння студентів у процесі викладання англійської мови : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 “Теорія та історія педагогіки” / І. Б. Красногорова. – К., 1999. – 22 с.
10. *Левченко Т. И.* Современные дидактические концепции в образовании / Татьяна Ивановна Левченко. – К. : МАУП, 1995. – 168 с.
11. *Леонтьев А. Н.* Деятельность. Сознание. Личность / А. Н. Леонтьев. – М. : Полтиздат, 1975. – 304 с.
12. *Маркова А. К.* Формирование мотивации учения : книга для учителя / А. К. Маркова, Т. А. Матис, А. Б. Орлова. – М. : Просвещение, 1960. – 192 с.
13. *Матюхина М. В.* Мотивация учения младших школьников / М. В. Матюхина. – М. : Педагогика, 1984. – 144 с.
14. *Мерлин В. С.* Лекции по психологии мотивов человека / В. С. Мерлин. – Пермь, 1971. – 120 с.
15. *Рубинштейн С. Л.* Основы общей психологии / Сергей Леонидович Рубинштейн. – СПб. : Питер, 2004. – 713 с.
16. *Шаповал Т.* Розвиток індивідуальності й мотиви учіння в старшому шкільному віці / Т. Шаповал // Психолог. – 2005. – № 1. – С. 3-7.
17. *Якобсон П. М.* Психологические проблемы мотивации поведения человека / П. М. Якобсон. – М. : Просвещение, 1969. – 317 с.

АРИСТОВА Н. А. Изучение мотивов учебной деятельности у студентов современных высших нелингвистических учебных заведений.

Статья посвящена проблеме изучения мотивов учебной деятельности у студентов современных высших нелингвистических учебных заведений. В статье рассматривается соотношение внутренних и внешних мотивов обучения, влияющие на эффективность обучения современных студентов.

Ключевые слова: мотив, мотивация, иерархия мотивов.

ARISTOVA N. O. The study of motives of learning activity among the students of modern higher non-linguistic educational establishments.

The article is dedicated to the problem of study of motives of learning activity among the students of modern higher non-linguistic educational establishments. Correlation between external and internal motives of learning activity that influence the efficiency of education of contemporary students is analyzed in the article.

Keywords: motive, motivation, hierarchy of motives.

Бендес Ю. П.
Національний педагогічний університет
імені М. П. Драгоманова

МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ІНСТРУМЕНТАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ФІЗИКИ

У статті проаналізовано особливості навчання фізиці майбутніх фахівців телекомунікаційної галузі. Визначено шляхи удосконалення підготовки цих фахівців на основі використання опорних конспектів і контрприкладів.

Ключові слова: телекомунікації, навчання фізиці, опорний конспект, контрприклад.

Телекомунікаційна галузь забезпечує набір як традиційних послуг: проводовий телефон, кабельне телебачення, так і сучасних: мобільний і супутниковий телефон, широкополосний і мобільний Інтернет, супутникове телебачення [4]. Внаслідок швидкого впровадження нових технологій та послуг телекомунікаційна галузь є однією з найбільш динамічних і швидкозмінних в економіці. Інновації у промисловості вимагають відповідного підходу в освіті [8]. Сучасний ринок праці вимагає від випускника не лише глибоких теоретичних знань, практичних умінь та навичок, а й здатності самостійно їх застосовувати в нестандартних, постійно змінюваних життєвих ситуаціях, тобто повинен відбутися перехід від суспільства знань до суспільства життєво компетентних громадян. Тому сучасні методи навчання, що ґрунтуються на активних формах здобуття знань і самостійній роботі з інформацією, поволі витісняють демонстраційні та ілюстративно-пояснювальні методи. Теоретичним фундаментом роботи є досягнення вітчизняної педагогіки і психології, які належать до проблеми, що